

Antrosios Lietuvos mokslo diplomatijos gairių rengimo dirbtuvės

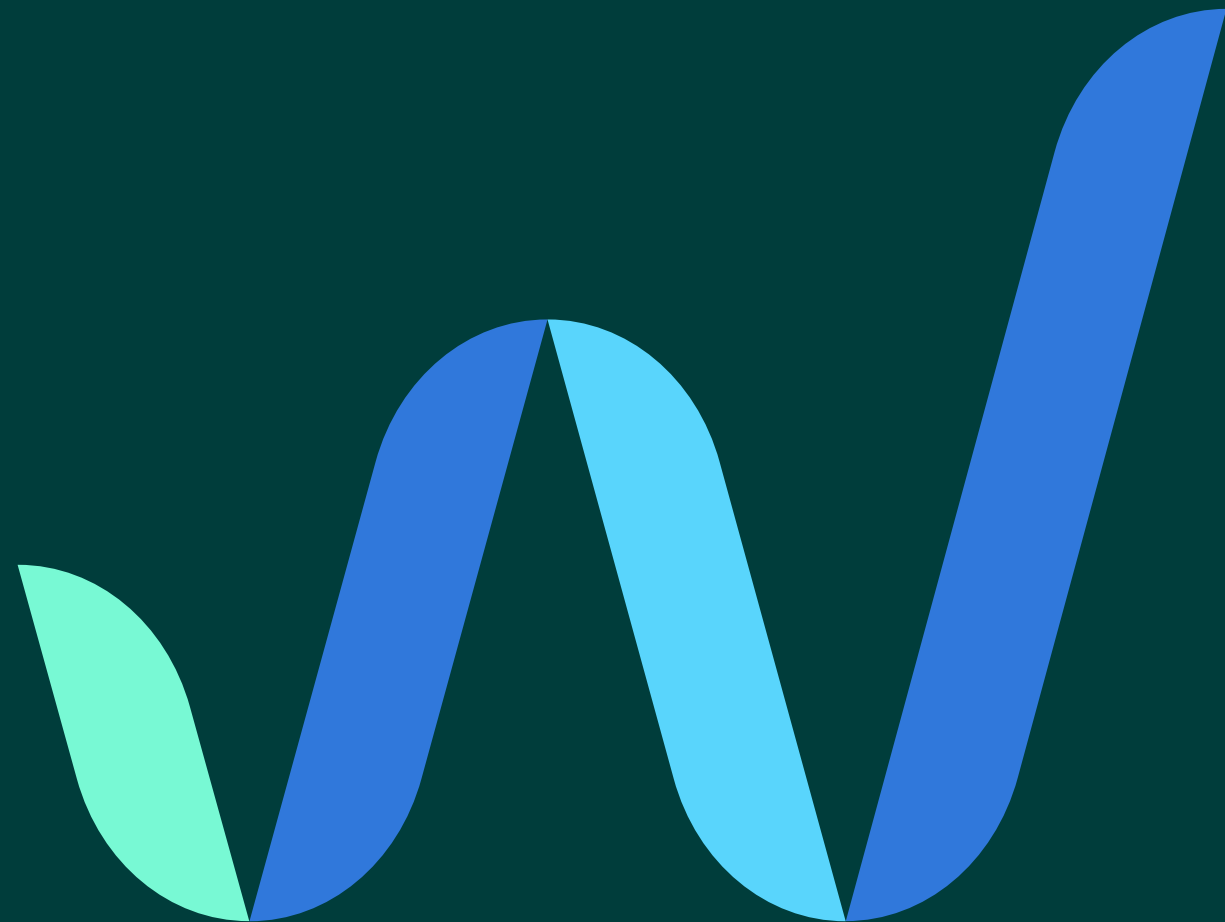

Mokslo diplomatinės vystymas Lietuvoje

Dominykas Kaminskas

Monika Whittingham

2026 sausio 29 d.

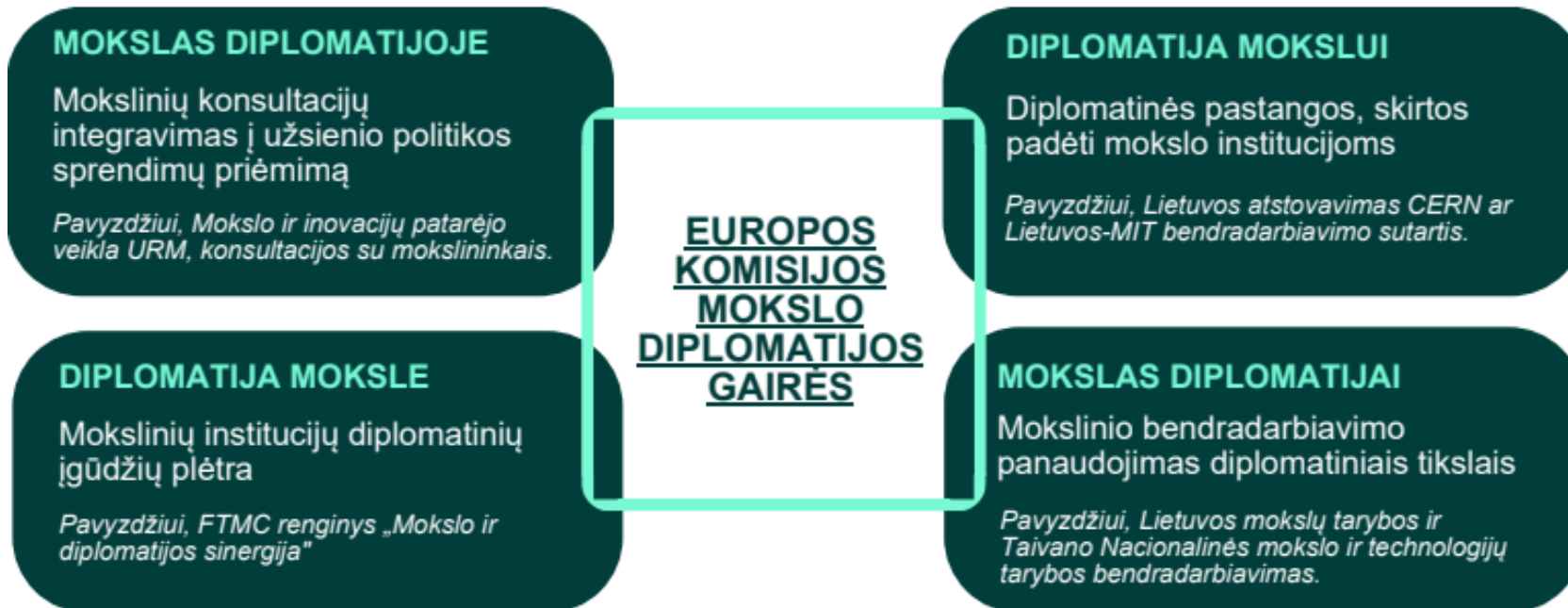

Mokslo diplomacija trumpai

Kas yra mokslo diplomacija?

Sąveika tarp mokslo ir diplomatijos siekiant spręsti globalias problemas, gilinti horizontalius ryšius tarp partnerių ir įgyvendinti bendrus projektus.

Europos Komisija išskiria keturias mokslo diplomatijos dimensijas:

Projekto apibendrinimas

Projekto tikslai:

Numatyti strateginius mokslo diplomatijos tikslus ir institucinių atsakomybių sritis, suburti mokslo diplomatijos profesionalų bendruomenę.

Rezultatai:

Lietuvos mokslo diplomatijos gairės.

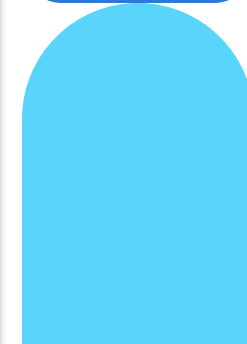
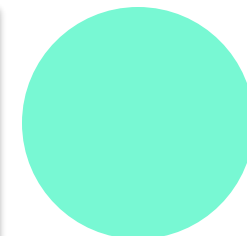
Procesas:

Ekosistemos analizė, gerųjų užsienio praktikų apžvalga, konsultacijos su suinteresuotomis šalimis, dokumento derinimas.

Įdirbis

- **Raportas apie Lietuvos mokslo diplomatijos ekosistemą ir užsienio gerąsias praktikas:**
 - Strateginių dokumentų apžvalga;
 - Diplomatinė atstovybių apklausa;
 - Mokslo ir studijų institucijų apklausa;
 - 22 ekspertiniai interviu;
- **25+ dalyvių surinkusios pirmosios gairių rengimo dirbtuvės;**
- **Gairių juodraštis.**

Lietuvos mokslo diplomatijos ekosistemos vizija

Vizija:

Iki 2030 m. mokslo diplomatiją paversti strateginiu valstybės įrankiu, kuris kryptingai didina Lietuvos konkurencingumą ir saugumą, stiprina šalies įvaizdį ir užtikrina aktyvų Lietuvos dalyvavimą formuojant tarptautinę mokslo ir technologijų darbotvarkę.

Strateginis
veikimas

Konkurencingumas

Šalies įvaizdžio
stiprinimas

Iššūkliai

Norint įgyvendinti viziją, reikia aiškesnių prioritetų ir išteklių konsolidavimo. Šiuo metu yra susiduriama su šiais iššūkiais, kurie to pasiekti neleidžia:

Strateginės krypties
trūkumas

Institucinių atsakomybių
neapibrėžtumas ir
koordinacijos spragos

Kompetencijų ir išteklių
trūkumas

Strateginio veikimo kryptys

Siekiant viziją įgyvendinti keliami strateginiai tikslai ir prioritetizuojamos šios veikimo kryptys:

Koordinacija:

- Formalus veiksmų koordinavimas ir gairių vykdymo priežiūra;
- Neformalus tinklas, vienijantis MD srityje veikiančius žmones.

Kompetencijos:

- Mokymai, briefingai diplomatams;
- Aiškiau formuojamos užduotys;
- MSI diplomatiniai gebėjimai.

Veiksmai keturiose MD dimensijose:

- Detalus esamos situacijos įsivertinimas;
- Konkretūs veiksmai, siekiant optimizuoti išteklių panaudojimą.

Strateginės kryptys: mokslas diplomatijoje

- Palaikyti nuolatinį mokslo–politikos dialogą LRP, LRS, LRVK, ŠMSM, LMT ir URM siekiant įrodymais grįstų sprendimų užsienio politikoje bei ekspertinių konsultacijų krizių ar kompleksinių klausimų atvejais.
- Nuosekliai taikyti strategines ateities įžvalgas vertinant kritinių technologijų, tiekimo grandinių, klimato, sveikatos ir kitų rizikų poveikį užsienio politikai.
- Sudaryti palankesnes sąlygas bendradarbiavimui su MSI ir analitinės minties centrais per valstybės užsakomuosius darbus.

Strateginės kryptys: diplomacija mokslui

- Stiprinti dalyvavimą programoje „Europos horizontas“, Europos mokslo tarybos finansavimo schemose, ypač koordinatoriaus rolėse ir kitose tarptautinėse MTEPI programose.
- Užmegzti ir plėtoti dvišales ir daugiašales MTEPI bendradarbiavimo partnerystes su prioritetinėmis šalimis ir regionais:
 - Glaudesni ryšiai su strateginiais partneriais (JAV, Lenkija, Prancūzija, Vokietija);
 - Plėtra prioritetiniuose regionuose (Kanada, Ukraina, Indijos ir Ramiojo vandenynų regionas).
- Didinti prieigą prie tarptautinių MTI ir konsorciūmų, remiantis 2024 m. Lietuvos MTI kelrodžiu.
- Stiprinti ryšius su diasporos tyrėjais, skatinti bendrus MTEPI projektus ir iniciatyvas.
- Prisijungti prie tarptautinių mokslo ir inovacijų iniciatyvų su prioritetiniais partneriais ir tarptautinėmis organizacijomis.

Strateginės kryptys: mokslas diplomacijai

- Stiprinti ryšius su Lietuvos strateginiais partneriais naudojant mokslą kaip viešosios diplomacijos įrankį.
- Pristatyti Lietuvos mokslo pažangą ir galimybes užsienyje fokusuojantis į stipriausias Lietuvos mokslo sritis ir strateginius prioritetus.

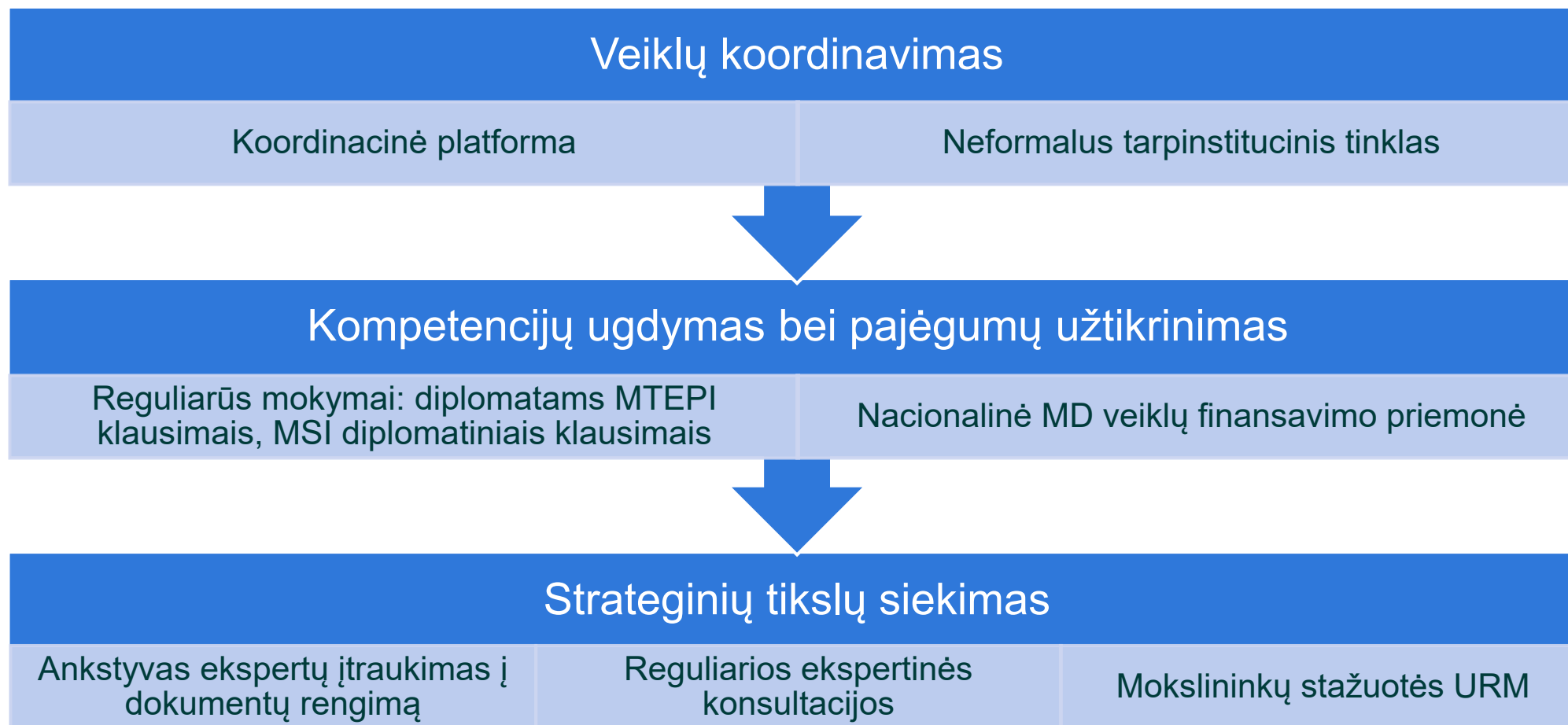
Strateginės kryptys: diplomacija moksle

- Ugdyti MSI diplomatinius įgūdžius, mokslinių tyrimų komunikacijos kompetencijas ir mokslinių tyrimų saugumo gebėjimus pagal MTEPI saugumo gaires.
- Didinti Lietuvos mokslo ekosistemos gebėjimus valdyti strategines partnerystes su užsienio partneriais.

Rekomendacijos

Apibrėžiame institucijų funkcijas ir atsakomybes mokslo diplomatijos srityje bei 18 rekomendacijų apimančių:

Rekomendacijos

Veiksmų planas

Gairių įgyvendinimo 2026-2028 m. veiksmų planas:

- ✓ Rekomendacijos;
- ✓ Atsakingos bei dalyvaujančios institucijos;
- ✓ Stebėsena ir rodikliai;
- ✓ Įgyvendinimo terminai.

Veiksmų planas bus papildomai derinamas kitame etape.

Antrosios Lietuvos mokslo diplomatijos gairių rengimo dirbtuvės

Dėkojame už
dalyvavimą!